

SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 6 1984

Förenklad självdeklaration SOU 1984:21

Av avdelningsdirektör Mats Henricson

Inledning

Skatteförenklingskommittén (SFK) överlämnade den 28 mars 1984 betänkandet Förenklad självdeklaration (SOU 1984:21) till finansminister Feldt. Kommittén, som leds av f d generaldirektören Gösta Ekman, har därmed fullgjort en av sina fyra huvuduppgifter. Uppdraget består enligt direktiven (1982:24) i att utreda.

1. det grundläggande taxeringsförfarandet
2. förenklingar av de materiella beskattningsreglerna främst i fråga om löntagarbeskattningen samt
3. reglerna för skatteprocessen och
4. det allmännas processföring.

Betänkandet, som nu kommer att remissbehandlas, innehåller kommitténs förslag till nytt löntagarbeskattningssystem samt förslag till förändringar av materiella beskattningsregler med betydelse främst för löntagare och pensionärer.

Det nu redovisade utredningsarbetet har nära samband med ändringarna i det grundläggande taxeringsförfarandet. Kommittén avser att ta upp dessa frågor i nästa betänkande som beräknas bli färdigt vid årsskiftet 1984/85.

Bakgrunden

Behovet av förenklingar inom den direkta skattens område borde inte behöva motiveras. De problem, som ligger i vårt komplexa regelsystem och som upplevs starkt även av människor med okomplicerade inkomst- och förmögenhetsförhållanden, är väl kända. Kommittén har ändå valt att redogöra för några faktorer som särskilt accentuerar behovet av enklare regler, nämligen erfarenheterna från den rationalisering av skatteadministrationen (RS-reformen) som genomfördes från och med 1979 års taxering och utvecklingen inom det materiella beskattningsområdet.

De i samband med RS-reformen uppställda målen har i flera viktiga avseenden inte kunnat uppfyllas. Särskilt gäller detta övergången till tjänstemannagranskning och ökad inriktning på det väsentliga skatteundragandet.

Kommittén har i samarbete med RSV genomfört en undersökning av åtgärder vid 1981 års taxering (TN -81, RSV Rapport 1983:6). Undersökningen, som endast avser fysiska personer, visar att taxeringsfunktionärerna fortfarande i stor omfattning tvingas inrikta sig på att rätta felaktigheter av formell karaktär eller avseende ringa belopp. Orsakerna till detta är dels de materiella reglernas utformning, dels den ambitionsnivå för granskningsarbetet som angivits i prop. 1977/78:181, som låg till grund för RS-reformen.

Utvecklingen inom det materiella beskattningsområdet har gått mot allt större komplexitet. Inkomstbeskattningsreglerna har genom täta reformer blivit allt svårare för deklaranterna att överblicka, vilket medför att ett mycket stort antal fel uppkommer i deklaraionsredovisningen. Deklaraionsundersökningen TN -81 visar att även till synes okomplicerade skatteregler angående t ex förvärvsavgifter och den sk villaschablonen missförstås i stor omfattning.

I samband med att den reformerade inkomstbeskattningen beslutades lyckades skatteförvaltningen få gehör för sin uppfattning, att beskattningsreglerna nu komplicerats så att de utgjorde ett allvarligt problem för kontrollarbetet. Som en följd av detta infördes det 1.000-kronorsavgift under tjänst som tillämpas från 1984 års taxering. Dessutom tillsattes skatteförenklingskommittén med uppgift bl a att förenkla löntagarbeskattningen.

I direktiven beträffande löntagarbeskattningen har som medel för förenklingsåtgärder angivits införandet av ett särskilt system för löntagarbeskattningen samt förenklingar av de materiella beskattningsreglerna.

Val av inriktning

Kommittén har övervägt tre alternativ för löntagarbeskattningen.

1. Definitiv källskatt.
2. Förtryckta deklaraionsstommar.
3. Förenklad självdeklaraion.

System med definitiv källskatt tillämpas i flera länder bl a Västtyskland och England. Den svenska sjömansskatten är uppbyggd på ett liknande sätt. Så sent som i början av 1970-talet studerades dessa frågor av utredningen om definitiv källskatt, som i sitt betänkande Förenklad löntagarbeskattning (SOU 1972:11) inte bedömde förutsättningarna för att införa definitiv källskatt i Sverige som realistiska. SFK har bedömt att förutsättningarna är oförändrade och att utredningens tidsramar inte medger en ny förutsättningslös utredning.

I debatten om förenklingar av skattesystemet har vid flera tillfällen framförts att skattemyndigheterna borde kunna medverka i deklarationsarbetet genom att skicka ut deklarationsstommar ifyllda med den information myndigheterna har tillgång till. Kommittén har övervägt en sådan lösning och funnit att den har stora förtjänster — främst i form av ökad service och en tilltalande öppenhet mot deklaranterna — men att nackdelarna ändå överväger. För att få godtagbar säkerhet i det förtryckta uppgiftsmaterialet skulle deklarations-tidpunkten behöva förskjutas med minst två månader. Detta skulle innebära väsentliga olägenheter för övriga delar av taxerings- och uppbördsförfarandet, t ex senareläggning av fyllnadsinbetalningar av preliminär skatt och osäkrare prognoser för skatteutfallet. Systemet gör det också svårare att avgränsa det enkla deklarationsmaterialet. Även ur kontrollsynpunkt kan invändningar resas mot förtryckning av deklarationsstommar.

Kommittén har valt att föreslå alternativ tre, förenklad självdeklaration. Systemet innebär en till svenska förhållanden anpassad lösning efter förebild av den danska erklaringsordningen, dock väsentligt utvidgad så att den förenklade självdeklarationen kan användas av en betydligt vidare grupp deklaranter.

Förenklad självdeklaration

Metod och innebörd

Deklaranter med okomplicerade inkomst- och förmögenhetsförhållanden får använda en deklarationsblankett, som har anpassats för deras behov. Blanketten är starkt avgränsad till de vanligaste företeelserna för löntagare och pensionärer, dvs inkomst av tjänst, kapital och schablonbeskattad annan fastighet, allmänna avdrag samt extra avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Den skattskyldige behöver i den förenklade deklarationen endast redovisa sådana uppgifter som skattemyndigheterna inte har tillräckligt god kännedom om. Beträffande övriga uppgifter, dvs sådana som framgår av kontrolluppgifter från tredje man (arbetsgivare, banker m fl) eller finns tillgängliga i myndigheternas register, behöver man bara intyga uppgifternas riktighet. Sådana uppgifter kallas i förslaget grunduppgifter. Avsikten är att uppgift om *en* helårsägd villa- eller fritidsfastighet skall förtryckas på deklarationsblanketten. Denna förtryckning fungerar som kontrolluppgift beträffande fastighetsinnehavet, som således inte behöver redovisas.

Systemet bygger på den grundläggande förutsättningen att den skattskyldige och skattemyndigheterna har tillgång till samma information. Genom att den skattskyldige kan utgå ifrån detta, är det möjligt för honom att — genom att intyga uppgifternas riktighet — ge skattemyndigheterna "klartecken" att lägga sina kontrolluppgifter till grund för beskattningen.

Övriga för taxeringen nödvändiga uppgifter lämnas som tilläggsuppgifter. De kan avse inkomster, som den skattskyldige inte har fått kontrolluppgifter på eller underlag för avdragsyrkanden som skattemyndigheterna inte kan få kännedom om på annat sätt, t ex avdrag för räntekostnader eller premie för pensionsförsäkring. Tilläggsuppgifterna har begränsats till de mest frekventa företeelserna inom löntagarbeskattningen.

Schablonavdrag (extra avdrag) under tjänst, kapital, annan fastighet samt extra avdrag för nedsatt skatteförmåga beräknas maskinellt och behöver därför inte yrkas i deklARATIONEN.

Eftersom den skattskyldige normalt inte redovisar sina intäkter med belopp, saknas anledning att fullfölja deklARATIONSREDOVISNINGEN fram till ett förslag om taxerade inkomster. På grund härav har sammanställningarna kunnat slopas och blanketten utformats så att summeringar och överföringar nästan helt undvikits. Principen är att en uppgift endast behöver lämnas på ett ställe.

Konsekvensen av denna utformning är att det blir något svårare att räkna ut den slutliga skatten. De taxerade inkomsterna måste först beräknas.

Omfattning och avgränsningar

Den förenklade självdeklARATIONEN skall kunna användas av flertalet löntagare och pensionärer, dvs de som normalt inte redovisar annat än tjänste- och kapitalinkomster. För att få tillräcklig omfattning på systemet har kommittén hänfört även den som under hela året ägt en villa- eller fritidsfastighet till kategorin löntagare. Den som uppstår pension har ofta rätt till extra avdrag för nedsatt skatteförmåga. Sådant avdrag måste därför kunna hanteras inom systemet.

Med hänsyn till det kraftigt ökade antalet aktieägare har det också ansetts värdefullt att kunna få med även deklARANTER som sålt aktier, teckningsrätter eller delbevis i liten omfattning.

Den förenklade självdeklARATIONEN bör vara lätt att fylla i för deklARANTERNA och enkel för myndigheterna att hantera och granska. Redovisningen bör inte inbjuda till kontroll annat än i undantagsfall. Den närmare avgränsningen av företeelser som kan inrymmas har därför skett genom en avvägning mellan intresset att så många deklARANTER som möjligt skall kunna använda den enkla blanketten och kontrollintresset, som vanligtvis kräver utförligare och specificerad redovisning.

Kommittén har därför bedömt att skattskyldiga som redovisar någon av företeelserna.

- inkomst av rörelse
- inkomst av jordbruksfastighet
- inkomst av konventionellt beskattad annan fastighet
- inkomst av rörelse eller fastighet i utlandet
- inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet (utom smärre aktieförsäljningar)
- förlustavdrag

även i fortsättningen bör lämna fullständig deklarationsredovisning. Av kontrollskäl bör samma sak gälla för näringsidkares make/maka samt företagsledare eller delägare i fåmansföretag liksom för den som har att redovisa beskattningsbar förmögenhet.

En bärande idé bakom förslaget till förenklad självdeklaration är att deklaranter endast skall lämna ett fåtal uppgifter. Dessa skall vara nödvändiga för taxeringen och inte inbjuda till kontrollåtgärder. Utredningar och skriftväxling skall i möjligaste mån undvikas. Därför har företeelser som erfarenhetsmässigt leder till meningsskiljaktigheter mellan deklaranter och granskare lämnats utanför systemet. På grund härav föreslås att de som använder den förenklade självdeklarationen inte kan medges annat avdrag under tjänst än schablonavdrag. Yrkanden som kräver värderingar och uppskattningar eller behöver styrkas av utförliga motiveringar passar dåligt i ett förenklat system. Yrkanden om extra avdrag för nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdomskostnader har därför inte ansetts kunna hanteras i den förenklade självdeklarationen.

Förfarandet i huvuddrag

Kontrolluppgifter

I det förenklade deklarationssystemet kommer taxeringen i första hand att grundas på kontrolluppgifter från tredje man. Det är därför av största betydelse att dessa håller hög kvalitet. Den valda metoden innebär emellertid inte att ansvaret för uppgifternas riktighet avlastas deklaranter. Han intygar ju att uppgifterna överensstämmer med hans verkliga inkomster.

För att öka antalet inkomster och förmåner som kan hänföras till grunduppgifter föreslår kommittén att uppgiftsskyldigheten till ledningen för annans taxering utökas.

Kontrolluppgifterna lämnas som nu senast 31 januari taxeringsåret, varefter de tas in i ADB-systemet. Komplettering och rättning av uppgifterna sker fortlöpande under taxeringsperioden. Ytterligare information från myndigheternas register, t ex angående fastighetsinnehav tillförs.

Deklarationsblanketten (se sid 263 — 264)

Avsikten är att även den förenklade deklara-tionsblanketten skall förtryckas med vissa uppgifter, t ex identifikationsbegrepp, civilståndsuppgifter och fastighetsuppgifter för en villa- eller fritidsfastighet.

Eftersom den förenklade självdeklarationen skall avgas på en särskild blankett, som anpassats till den krets skattskyldiga som skall använda den, kommer det att finnas två huvudblanketter parallellt. Skattskyldiga som på grund av angränsningarna inte kan använda den enkla blanketten eller inte vill — användningen av den är frivillig — får redovisa på en fullständig blankett. Vissa problem kan uppkomma att avgöra till vilka skattskyldiga de olika blanketterna skall sändas. Genom att använda uppgifter om föregående års inkomst- och förmögenhetsförhållanden kompletterat med hänsynstagande till kända förhållanden under beskattningsåret kan dock precisionen vid ut-sändande av blanketter bli god. Det kan dock inte undvikas att vissa skattskyldiga får byta blankett mellan olika taxeringsår.

Hanteringen

Den förenklade självdeklarationen skall inlämnas senast den 15 februari taxeringsåret. Möjligheten till anstånd enligt nuvarande regler står öppen, men måste troligen kompletteras med en bestämmelse att den som önskar anstånd till efter viss tidpunkt inte får använda sig av den förenklade blanketten. Anledningen är att information om taxeringen måste sändas ut under taxeringsperioden, vilket förhindrar alltför sena bearbetningar i ADB-systemet.

När deklara-tionen inkommit registreras den. I de enklaste fallen räcker det att registrera personnummer samt en kod (klarmarkering). I övriga fall registreras tilläggsuppgifterna.

Granskning och kontroll avses ske företrädesvis genom maskinella tester. Endast utslaget material behöver granskas manuellt.

Maskinella bearbetningar och kontroll

De maskinella bearbetningarna har fyra huvudsyften:

- beräkning av den beskattningsbara inkomsten
- debitering av den slutliga skatten
- beräkning av den pensionsgrundande inkomsten och
- kontroll.

ADB-testerna som tillgodoser kontrolländamål bör inriktas på

- utgallring av förenklade självdeklara-tioner som avgivits av skattskyldiga som inte uppfyller förutsättningarna
- rimlighetskontroller beträffande enskilda uppgifter eller uppgifter med in-bördes samband
- kontroll av vissa företeelser, som erfarenhetsmässigt ofta felredovisas samt

— slumpmässig kontroll.

Det uttestade materialet behandlas manuellt.

Taxeringsbeslut och omprövning

Kommittén föreslår att granskningen utförs hos LSM, men att taxeringsbesluten fortfarande fattas av TN, trots att det framstår som rationellt att låta LSM även besluta angående detta slag av okomplicerade taxeringar. Anledningen är att kommittén i nästa betänkande lägger förslag om taxeringsförfarandet och inte vill föregripa vad som då föreslås.

Som tidigare nämnts kommer den förenklade självdeklarationen inte att innehålla något förslag från den skattskyldiges sida om taxerade inkomster. Han kan heller inte med absolut säkerhet veta vilka kontrolluppgifter och annan information skattemyndigheterna lagt till grund för hans taxering. För att deklaranterna skall kunna ta tillvara sin rätt till omprövning av eventuella felaktigheter i beskattningsunderlaget krävs att de informeras på lämpligt sätt under taxeringsperioden. Därför har kommittén föreslagit att alla som använt den förenklade självdeklarationen i juni tillställs ett taxeringsbesked (se sid 265). Av taxeringsbeskedet skall framgå i klartext vilka uppgifter — kontrolluppgifter, registeruppgifter, schablonavdrag m m — som använts för beräkning av de taxerade inkomsterna.

De materiella beskattningsreglerna

Värdet av ett förenklat löntagarbeskattningssystem ökar väsentligt om de materiella beskattningsreglerna kan göras enklare och enhetligare. Detta underlättar för den skattskyldige att fullgöra sin deklARATIONSSKYLDIGHET och för myndigheterna vid hantering och kontroll. I ett system som till stor del bygger på kontroll genom ADB-tester är det knappast möjligt att inordna företeelser som medför värderingar vid hanteringen. Kommitténs förslag skall ses mot den bakgrunden. Flera av förslagen innebär avsteg från millimeterrättvisa till förmån för lätthanterliga schabloner. Kommittén föreslår också att vissa regler av fördelningspolitisk eller socialpolitisk natur utmönstras från skattesystemet. I de senare fallen förutsätts att ändamålet tillgodoses genom stödåtgärder i andra former.

Inkomst av tjänst

Kommittén har lämnat synpunkter på värderingsreglerna för förmåner av fri lunch och fri eller delvis fri bil. Dessa frågor utreds för närvarande av förmånsbeskattningssakkunniga, varför inga formella förslag lämnas. Syftet är att åstadkomma regler som underlättar för arbetsgivarna att värdera dessa förmåner, vilket kommittén i likhet med EKO-kommissionen (SOU 1983:75—76) föreslår.

Förslagen innebär att värdet av fri lunch inte skall nedsättas på grund av att antalet kostdagar minskar på grund av t ex normal sjukfrånvaro och tjänsteresor i ringa omfattning. Dessutom förordar kommittén att presumtionen angående privatkörning då fri bil disponeras stärks och bestäms till 1.000 mil per år.

Det mest omfattande av kommitténs förslag beträffande de materiella reglerna gäller schablonavdraget under tjänst. Här föreslås att avdraget höjs till 2.000 kr från arbetsinkomst och att det omfattar alla kostnader under tjänst utom ökade levnadskostnader och resor i tjänsten. Detta innebär att även avdraget för resor till och från arbetet kommer att omfattas av schablonavdraget. Regeln att sådana kostnader beaktas endast till den del de överstiger 1.000 kr bibehålls. Följden av detta förslag blir att ett mycket stort antal skattskyldigas avdragsyrkanden kan tillgodoses med schablonavdraget. Så kan exempelvis den som har resekostnader till och från arbetet med högst 3.000 kr och inga andra kostnader utnyttja schablonavdraget. Detta inrymmer enligt kommitténs beräkningar de flesta avdrag för resor med allmänna kommunikationer och därtill de vanligaste småavdragen under tjänst. Däremot kan normalt inte reseavdrag för resor med egen bil täckas av schablonavdraget.

Beträffande avdrag för ökade levnadskostnader och resor i tjänsten förutsätts att dessa i enlighet med traktamentsbeskattningssakkunnigas förslag hanteras på källskattestadiet.

Kommittén föreslår vidare att 100-kronorsavdraget för skattskyldiga som inte har arbetsinkomster slopas och att avdrag för räntor på studieskulder överflyttas till inkomst av kapital.

Inkomst av kapital

I stället för det nuvarande sk sparavdraget föreslår kommittén ett individualiserat avdrag om 1.000 kr. Detta innebär att avdraget medges varje skattskyldig fysisk person för sig utan möjlighet att flytta över det helt eller delvis till make eller annan sambeskattad person. Förslaget är ett utslag av strävan att minska antalet sambeskattningsinslag inom inkomstbeskattningen, vilket i sig innebär en förenkling.

Vidare föreslås att räntan på överskjutande skatt blir skattefri och att avdrag för förvaltningskostnader endast medges till den del kostnaden överstiger 1.000 kr. Åtgärderna syftar till att undanta bagatellföreteelser från deklara-tionsredovisningen, t ex yrkanden om avdrag för bankfackskostnader.

Tillfällig förvärvsverksamhet

Antalet aktieägare och delägare i aktiefonder har ökat mycket kraftigt de senaste åren. Man kan därför förutse en ökning av antalet aktieförsäljningar och avyttringar av teckningsbevis och delrätter. För att de skattskyldiga som gjort smärre affärer av detta slag inte skall behöva lämna en fullständig dekla-

ration föreslås ett avdrag om 1.000 kr från vinster vid försäljning av sk korttidsaktier. Det nuvarande avdraget på 3.000 kr för tvåårsaktier individualiseras och sänks till 2.000 kr.

Allmänna avdrag och skattereduktion

I fråga om de allmänna avdragen ansluter sig kommittén till ensamförälderkommitténs förslag i betänkandet Ensamföräldrarna och deras barn (SOU 1983:51) vari man föreslår att förvärvsavdrag, avdrag för underhållsbidrag till icke hemmavarande barn och skattereduktion slopas och ersätts med andra stödformer till barnfamiljerna. Kommittén understryker den stora vinst ett slopande skulle innebära från förenklingssynpunkt.

Extra avdrag för nedsatt skatteförmåga

Kommittén föreslår att extra avdrag för nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdomskostnader slopas och ersätts med stöd i annan form, t ex via försäkringskassorna. Skatteförvaltningen är inte bäst skickad att bedöma sjukdomskostnader. Dessutom kommer en skattelindring via extra avdrag den skattekyldige tillgodo sent, i genomsnitt 18 månader efter det att behovet uppkommer.

I syfte att underlätta den maskinella beräkningen av extra avdrag för nedsatt skatteförmåga föreslås smärre ändringar av reglerna för extra avdrag, främst beträffande förmögenhetens inverkan.

Förfaranderegler

Förslaget om förenklad självdeklaration bygger i väsentlig omfattning på möjligheten att skapa slutna kontrollsystem, vilket innebär att kontrollen sker med ledning av uppgifter som lämnas av tredje man. Det har därför varit naturligt att undersöka förutsättningarna för att utvidga uppgiftsskyldigheten till ledning för annans taxering och att säkerställa uppgifternas kvalitet. Kommittén har därför betonat vikten av ökad källskattekontroll, något som även aktualiseras av traktamentsbeskattningssakkunnigas förslag och EKO-kommissionens förslag om standardiserade räkenskapsutdrag.

Uppgiftsskyldigheten till ledning för annans taxering

Som tidigare antytts föreslås att arbetsgivarna enligt förslaget skall värdera förmåner av fri lunch, bostad och fri eller delvis fri bil. Förenklingar av värderingsreglerna avses underlätta detta värderingsarbete. Syftet är att befria deklara-tionsredovisningen och därmed granskningsarbetet från värderingsmoment, som erfarenhetsmässigt medför utredning och ofta utlöser motsättningar mellan skattskyldiga och granskningspersonalen.

Kommittén föreslår också att generell uppgiftsskyldighet införs för banker, kreditinstitut och andra som yrkesmässigt mottager medel som inlåning be-

träffande ränta och kapitalbehållning vid årets utgång. Förslaget har tidigare framförts av RSV i rapporten Kontroll av räntor och då med kontrolländamål som motiv. Det nu på nytt framlagda förslaget motiveras av möjligheten att lägga uppgifterna till grund för beskattning, varvid ett slutet kontrollsystem skapas, vilket leder till förenklad redovisning i deklARATIONERNA och minskat kontrollbehov.

Det är här fråga om ett mycket stort antal uppgifter, det totala antalet bankkonton uppgår till omkring 26 miljoner. Med hänsyn till att uppgiftslämnarna inte kan ange tillförlitliga person- eller organisationsnummer för alla dessa konton har vissa undantag föreslagits i uppgiftsskyldigheten. Uppgift behöver inte lämnas om insättarens sammanlagda ränta eller kapitalbehållning understiger 100 kr respektive 1.000 kr eller beträffande ränta respektive behållning av samma storlek på enskilt konto för vilket personnummer inte kan anges och som öppnats före 1984 års utgång. Uppgiftsskyldigheten träder inte heller i kraft fullt ut förrän vid 1988 års taxering, för att ge uppgiftslämnarna möjlighet att förbättra uppgifternas kvalitet och skattemyndigheterna tid att testa hanteringsrutinerna.

Uppgiftsskyldighet föreslås även beträffande förmögenhetsvärdet av aktier. Uppgiftslämnare avses bli VPC och banker samt fondkommissionärer som är auktoriserade förvaltare av aktier enligt lagen om förenklad aktiehantering.

Slutligen föreslås att arbetsgivare skall värdera räntetillägg för räntefria eller lågförräntade lån.

Deklarationsskyldigheten

Deklarationsskyldigheten begränsas i två avseenden. Den som avyttrat aktier för högst 1.000 kr (korttidsaktier) respektive 7.000 kr (tvåårsaktier) behöver inte redovisa dessa försäljningar. Dessutom behöver förmögenhet understigande 50.000 kr inte specificeras. Syftet med förslagen är att undvika redovisningar av aktieförsäljningar som inte leder till beskattning och av förmögenhet som saknar betydelse även för bostadsbidragsgivningen.

Rättelse av taxeringsbeslut

Kommittén föreslår en utvidgning av den extraordinära besvärsrätten enligt 100 § första stycket 5) TL och 101 § TL i de fall taxeringen blivit oriktig på grund av att obligatorisk kontrolluppgift blivit felaktig eller saknats. För TI:s besvärsrätt till den skattskyldiges nackdel krävs att den undandragna skatten inte avser ringa belopp. Anledningarna till förslagen är följande. Fel i kontrolluppgifter orsakas normalt av annan än den skattskyldige. Den felaktiga taxeringen bör därför kunna rättas oberoende av de kriterier som uppställs i 100 § första stycket 6) och andra stycket TL, som den skattskyldige med dagens regler är hänvisad till. Ändringen i 101 § TL motiveras av att eftertaxe-

ringsmöjligheten inte står öppen beträffande grunduppgifter, som deklaran-
ten inte redovisar beloppmässigt utan endast intygar riktigheten av. Det är in-
te möjligt att i efterhand konstatera om oriktigt meddelande föreligger. Kom-
mittén har ansett det oacceptabelt att en faktiskt konstaterad felaktighet av
detta slag inte skulle kunna rättas.

Påföljder

Det är med den valda metoden för förenklad självdeklaration inte möjligt
att visa om en skattskyldig lämnat oriktig uppgift beträffande grunduppgif-
terna. Skattemyndigheterna vet inte vilka kontrolluppgifter den skattskyldige
hade tillgång till vid deklarationstillfället. Skattetillägg kan därför inte påfö-
ras. Kommittén föreslår därför att skattetillägg inte skall påföras när fel rättas
med ledning av uppgift som omfattas av uppgiftsskyldigheten i 37 § TL. Be-
träffande oriktig uppgift om tilläggsuppgifter kan däremot skattetillägg påfö-
ras enligt dagens regler.

Vidare föreslås viss utvidgning av 2 § skattebrottslagen för att förhindra
överenskommelser mellan anställda och arbetsgivare att den senare skall åsi-
dosätta sin uppgiftsskyldighet.

Genomförande och effekter

Förenklad självdeklaration bör kunna införas med början vid 1986 års taxe-
ring, under förutsättning att beslut föreligger i riksdagen under hösten 1984
beträffande de materiella förslag som påverkar preliminärskatteuttaget. Re-
dan första året bör omkring 3,5 miljoner skattskyldiga kunna använda sig av
den förenklade blanketten. Förslaget angående uppgiftsskyldigheten för inlå-
ningsräntor kan dock inte genomföras förrän till 1988 års taxering. Fullt ut-
vecklat bör systemet kunna omfatta högst 4 — 4,5 miljoner skattskyldiga,
vars deklarationsbestyr därigenom avsevärt förenklas.

Systemet går att utveckla ytterligare genom fortsatta förenklingar av de ma-
teriella beskattningsreglerna. Kommittén framhåller särskilt de kvarvarande
inlagen av sambeskattnings mellan makar och inom familjer samt villabe-
skattningen som angelägna områden för förenklingsåtgärder.

För skattemyndigheterna innebär systemet väsentligt mindre hanterings-
och kontrollarbete med löntagardeklarationer. De föreslagna ändringarna av
de materiella reglerna och den ändrade blankettkonstruktionen bör medföra
att omkring 1,5 miljoner av de fel, som i dagens läge rättas vid taxeringen
bortfaller, vilket motsvarar knappt hälften av rättelseåtgärderna. Fritids-
granskningen bör successivt kunna avvecklas och RS-reformens intentioner
om tjänstemannagranskning av hela deklarationsmaterialet infrias. Resurser
bör också kunna omfördelas till arbetsgivar- och källskattekontroll, som ökar
i betydelse genom kommitténs förslag och på längre sikt även till granskning
och kontroll av det svårgranskade deklarationsmaterialet.

Reservationer

Kommittén är inte enig i sina förslag. I en utförlig reservation motsätter sig Knut Wachtmeister (m) förslagen om höjning av schablonavdraget under tjänst, begränsningarna av avdragen för förvaltningskostnader och vid försäljning av tvåårsaktier, slopandet av förvärvsavdraget, skattereduktionen och avdraget för underhållsbidrag till icke hemmavarande barn. Han biträder inte heller förslagen om uppgiftsskyldighet för räntor samt beräkningen av folkpensionärernas extra avdrag.

I en gemensam reservation motsätter sig Tage Sundkvist (c) och Vilhelm Gustafsson (fp) förslagen om slopad skattereduktion och avdrag för underhållsbidragen samt beräkningen av folkpensionärernas extra avdrag.

Deklarationen sänds eller lämnas till
LOKALA SKATTEMYNDIGHETEN

FÖRENKLAD SJÄLVDEKLARATION 1a 1986

Län	Län	Komm	Förs	Komm skattesats
Kommun		Personnummer		

Obs! Läs först informationsbladet.

Uppgifter om civilstånd under 1985

☐ Ensamstående	☐ Gift eller sammanboende	Makes personnummer
Om inte rätt uppgifter har förtryckts uppgifter Du dessa nedan		Datum för ändring
☐ Ensamstående	☐ Gift eller sammanboende	00 Makes personnummer

Inkomster under 1985 och förmögenhet den 31 december 1985

Har Du inget annat att deklarerat än inkomst eller förmögenhet enligt det färgade fältet (grunduppgifter) behöver Du bara skriva under deklARATIONEN – annars lämnar Du först tilläggsuppgifter.

Inkomster som framgår av kontrolluppgifter

Jag har haft skattepliktiga inkomster av något eller några av följande slag

- kontant inkomst av anställning eller uppdrag, pension eller livränta
- ersättning från försäkringskassa eller arbetslöshetskassa
- annan ersättning eller förmån.

Mina inkomster stämmer överens med de kontrolluppgifter som jag har fått.

Skattepliktig förmögenhet

Min förmögenhet – tillgångarna minskade med skulderna – var mindre än 50 000 kr.

Tilläggsuppgifter

Jag lämnar tilläggsuppgifter för

- skattepliktiga inkomster som inte framgår av kontrolluppgifter
- avdragsgilla kostnader för skuldräntor och pensionsförsäkring
- samtliga tillgångar och skulder (om min skattepliktiga förmögenhet var minst 50 000 kr).

Schablonavdrag/Extra avdrag

Vid taxeringen medges följande avdrag utan ansökan

- schablonavdrag om högst 2 000 kr från anställningsinkomster
- extra avdrag om högst 1 000 kr från kapitalinkomster
- extra avdrag för nedsatt skatteförmåga (för folkpensionär som är berättigad därtill).

Jag försäkras på heder och samvete att de uppgifter jag lämnar i denna deklARATION är fullständiga och sanningsenliga. Jag är medveten om att oriktig uppgift i deklARATION kan medföra ansvar enligt skattebrottslagen och/eller skattetillägg enligt taxeringslagen.

Du får ett taxeringsbesked i juni med en sammanställning av de uppgifter som använts vid Din taxering.

(Underskrift)

(Telefon - även riktnummer)

Tilläggsuppgifter för fastighet (Förtryckta uppgifter får inte ändras)

Fastighetens officiella beteckning och kommun där fastigheten är belägen						Län	Komm	Förs
Taxeringsvärde	Byggnadsvärde	Andel	Garantibelopp	Beräknad intäkt	Extra avdrag	Intäkt	Tomträtt	
							☐ Ja ☐ Nej	

Skulder den 31 december 1985 och skuldräntor m m som betalats under 1985

Stattliga lån för fastigheten	Debiterad ränta, kr	Räntebidrag/Låneeftergift, kr	Mellanskillnaden (+/-) förs ut vid »Avdrag»	Skulder, kr	Avdrag, kr	Skattemyndighetens anteckningar
Övriga lån för fastigheten samt tomträttsavgäld	Långivare/Betalningsmottagare			+	+	
Är långivare/betalningsmottagare enskild person anges förutom dennes namn även personnummer eller adress				+	+	
				+	+	
				+	+	
				00	00	
				=	=	
Summa skulder och avdrag						

Tilläggsuppgifter för inkomst av tjänst

Inkomster som jag inte har fått kontrolluppgifter för (t ex periodiskt understöd)	Utbetalare, namn och adress	Inkomst som är pensionsgrundande, kr	Annan inkomst, kr	Skattemyndighetens anteckningar
		+	+	
		+	+	
		00	00	
		=	=	
Summa inkomster				

Tilläggsuppgifter för förmögenhet och inkomst av kapital

I de vänstra kolumnerna lämnar Du uppgift om alla tillgångar och skulder om Din förmögenhet var 50 000 kr eller mer.

I de högra kolumnerna lämnar Du uppgift om alla intäkter och skuldräntor om intäkterna var större än 1 000 kr eller om skuldräntorna var större än intäkterna.

Ranta eller utdelning som Du fått från skattesparande eller allemanssparande är skattefri och skall inte uppges som intäkt.

Tillgångar den 31 december 1985 och intäkter under 1985

		Tillgångar, kr	Intäkter, kr
Bankmedel m m	Behållning och ranta		
Aktier	Varde och utdelning	+	+
Övriga värdepapper	Varde och utdelning/ranta	+	+
Fordringar	Fordran och ränta	+	+
Bostadsrätt	Varde och intäkt av bostadsrätt som inte varit uthyrd och som innehafts hela 1985	+	+
Fastighet	Taxeringsvärde för fastighet enligt sidan 1 (För fastighet som innehas med tomträtt anges byggnadsvärde)	+	
Barns förmögenhet	Formögenhet som tillhör hemmavarande barn under 18 år den 1 november 1985 och som skall deklarerats av mig	+	
Övriga tillgångar	Varde av andra skattepliktiga tillgångar, t ex bil, båt, andra yttre inventarier eller kontanter	+	
	Summa tillgångar och intäkter	00	00
		=	=

Skulder den 31 december 1985 och skuldräntor som betalats under 1985

		Skulder, kr	Avdrag, kr
Lån för fastigheten	Skuldbelopp enligt sidan 1		
	Långivare/Betalningsmottagare		
Andra lån eller skulder		+	
	Ar långivare/betalningsmottagare enskild person anges förutom dennes namn även personnummer eller adress	+	+
		+	+
		+	+
	Summa skulder och avdrag	00	00
		=	=

Tilläggsuppgift för avdrag för pensionsförsäkring

Premier som har betalats 1985	Försäkringsbolag och försäkringsnummer	00

LÄS INFORMATIONEN PÅ BAKSIDAN!
LOKALA SKATTEMYNDIGHETEN

TAXERINGSBESKED - 1986 års taxering

Län	Län	Kommun	Kommun
Kommun		Personnummer	

Uppgifter om civilstånd

☐ Ensamstående	☐ Gift/Sammenboende	Makes personnummer
---------------------------------------	--	--------------------

Här lämnas en sammanställning av Din taxering för 1986. Jämför uppgifterna med kopian på Din förenklade självdeklaration och de kontrolluppgifter som Du har fått från arbetsgivare m fl.

Kontakta lokala skattemyndigheten om någon uppgift är felaktig.

Inkomster enligt kontrolluppgifter som använts vid taxeringen

Utbetalare	Utbett belopp	Preliminär skatt

Avdrag som medgetts vid taxeringen

Inkomst av tjänst Schablonavdrag från anställningsinkomster	Inkomst av kapital		Inkomst av fastighet Skuldräntor m m	Premie för pensionsförsäkring	Extra avdrag för folkpensionär med nedsatt skatteförmåga	
	Skuldräntor	Extra avdrag			Statlig taxering	Kommunal taxering

Inkomster/underskott efter avdrag

Inkomst av tjänst	Inkomst av kapital	Inkomst av fastighet i hemortskommunen			Inkomst av fastighet i annan kommun
		Statlig taxering	Komm taxering	Garantibelopp	

Sammanställning

Din slutliga skatt kommer att beräknas med ledning av uppgifterna i de färgade fälten. Skattsedel på slutlig skatt sänds till Dig senast den 15 december.

Underlag för statlig inkomstskatt			Underlag för kommunal inkomstskatt		Skattepliktig förmögenhet
Grundbelopp	Tillägsbelopp	Skattunderlag	Inkomstskatt	Övrig skatt	